

Paus Leo XIV bezoekt Lourdes

Dit is wat hij níet zal zien

Paus Leo XIV bezoekt Lourdes op 26 en 27 september. Alle hotels en Airbnb's zijn inmiddels volzet en de inschrijvingen om het heiligdom te bezoeken zijn voor die twee dagen afgesloten. **Gelukkig valt er zoveel meer te ontdekken in en om deze stad aan de voet van de Pyreneeën.** Dit zal hij niet zien ... maar wij wel.

TEKST: AN VAN DE VOORDE

Met 72 erkende mirakels en 18 verschijningen van Onze-Lieve-Vrouw in 1859 zou iedereen dat de paus een buitenverblijf heeft in Lourdes, maar dat heeft hij niet. De vorige paus wilde niet langskomen want hij vond de mensen niet arm genoeg. Het is al zestien jaar en paus Benedictus geleden dat er nog één de groot heft bezocht. Dat blijkt een soort trend. "Het religieuze toerisme neemt af, wij promoten het zelf niet echt meer, dat laten we over aan de rector van het heiligdom", zegt Laurent Ponzo van de toeristische dienst. "Lourdes heeft veel meer te bieden dan religie, daar geloven we sterk in en daar gaan we de komende jaren op inzetten." Lourdes moet het basiskamp van de Pyreneeën worden, dat is het opzet. De stad heeft een luchthaven, veel hotels en ligt centraal, alle troeven die toerisme nodig heeft dus.

Extreme downhill op Pic du Jer

De Pic du Jer is een kleine berg aan de rand van de stad. Je kan met een historische kabelbaan naar de top en daar een beetje wandelen of iets eten in het gelijknamige restaurant Pic du Jer dat er is gevestigd, je hebt dan een panoramisch uitzicht. "Dit was de eerste attractie die in 1900 in Lourdes werd gebouwd", zegt Ponzo. "We hebben postkaarten teruggevonden met een afbeelding van de kabelbaan uit 1910. Aan de achterkant hadden mensen geschreven hoe leuk ze het vonden."

Wien het restaurant zit, kan de startplaats zien van de vele

mountainbikewedstrijden die plaatsvinden op de bergflanken. Het zijn zwarte en blauwe pistes die steil naar beneden duiken en hier en daar een erg bochtig en gevaarlijk parcours vormen. Alleen geofende fietsers mogen dit proberen, denk aan mannen zoals Tom Pidcock of Mathieu van der Poel. De leden van pakweg wielertouristenclub De Koetsweters mogen hier niet afdalen. Zij mogen wel komen kijken naar de wereldkampioenschappen enduro die er al vaak hebben plaatsgevonden. Voor kinderen of mensen die het toch eens willen proberen, is er aan de voet van de berg een BMX-parcours gebouwd waar iedereen mag komen oefenen.

De mooiste grotten van Europa

In de Bike & Py-shop in Lourdes kun je een e-bike huren die je in een klein kwartiertje tot aan de grotten van Betharram brengt. De grotten werden in 1819 ontdekt door een soldaat van het leger van Napoleon en wekten al snel de interesse van wetenschappers. Niet alleen werden er meerdere verdiepingen ontdekt in het grottenstelsel, vijf in totaal, waar je zowel stalagmieten als stalactieten kunt zien, er bleek ook een ondergrondse rivier door te stromen. Kunstschilder en fotograaf Leon Ross, die leefde van 1847 tot 1933, was gefascineerd door de schoonheid van dit speleologische wonder. Hij liet een waterkrachtcentrale bouwen om de grotten te verlichten en leverde daarmee ook elektriciteit aan de inwoners van de omliggende dorpen. "Mijn over-

grootvader heeft licht gebracht in de regio", zegt Ghislain Ross trots. Zijn overgrootvader legde ook wandelpaden aan en in 1903 stelde hij dit wonder open voor het publiek. Het levenswerk van Leon werd verdergezet door zijn zoon Albert. Hij liet een uitgang graven langs de andere kant van de 2,4 kilometer lange gangen. Zijn kleinzoon Edmond introduceerde een treintje dat bezoekers toeliet de laatste zeshonderd meter al zittend te genieten. Achterkleinzoon Ghislain onderhoudt en runt het domein momenteel alleen. Langzaam aan is hij de boel aan het moderniseren. "Ik hou van het Vlaamse woord 'amai', zegt Ghislain, die na zijn studiejaren een tijdje in Bornem en Brussel heeft gewoond. 'Amal' is zowat het enige dat we kunnen uitbrengen na ons bezoek.

Boven de wolken op Pic du Midi

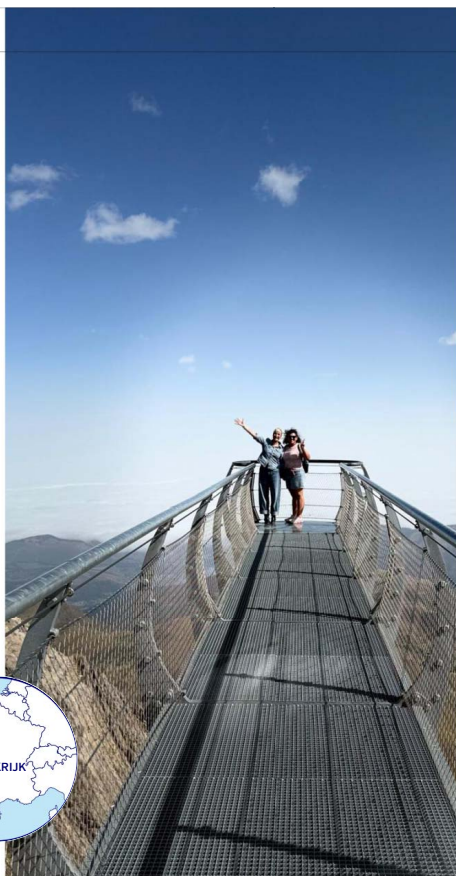
Iets verder weg van Lourdes, maar niet meer dan 45 minuten

met de auto, staat de Pic du Midi, een berg waar in de winter stevig op wordt geskied. Twee kabelbanen brengen je – ook als er geen sneeuw ligt – helemaal naar de top op 2.877 meter, waar je een spectaculair uitzicht hebt over de Pyreneeën. Geofende wandelaars kunnen ook naar boven gaan langs wandelpaden. Je kunt er het meteorologisch observatorium bezoeken dat tussen 1878 en 1882 werd gebouwd door generaal de Nansouty en ingenieur Célestin-Xavier Vaussean. In het gebouw bevindt zich een hotel waar veel wetenschappers logeerden om onderzoek te kunnen doen op de bergtop. Dat hotel is volgeboekt tot diep in 2028. Maar op 25 september opent het gloednieuwe Hotelserie des Laquets met vijftien kamers en een aparte kabellijn net naast de sterrenwacht. Twee personen betalen daar voor een overnachting, diner en ontbijt 599 euro. In het observatorium kun je ook als gewone bezoeker eten in restaurant

2877, met een schitterend uitzicht op de bergkam. Best wel op voorhand reserveren.

In het spoor van Merckx op Tourmalet

Iets ten zuiden van de Pic du Midi ligt de Tourmalet, een mythische berg die meestal in het parcours zit van de Tour de France. Als je er met de auto naartoe rijdt, passeer je mannen en vrouwen in lycrapakjes die in het spoor van coureurs als Bernard Hinault en Eddy Merckx de Tourmalet willen beklimmen. Da's niet evident, ook al laat de dienst toerisme van de Hautes-Pyrénées de wegen ieder jaar opnieuw aanleggen voor de komst van de tourkaravaan. "En we betalen daarbovenop ook voor de passage van de Tour de France, het kost dus veel geld, maar het loont door de mediabelangstelling wel echt de moeite", zegt Anna Fontan van de toeristische dienst. Op de bergtop kunnen coureursitrusten in Octave, een wielercentrum met restaurant

Het uitzichtplatform op de Pic du Midi, wie hoogtevrees heeft, blijft hier best weg.

© AVDV

Het laatste stukje grot bewonder je vanuit een treintje. © AVDV

Amateurs mogen de MTB-piste alleen op om te gaan kijken naar de pro's. © LORC ARNOULD LOURDES VTT

"Lourdes moet het basiskamp van de Pyreneeën worden, dat is het opzet. De stad heeft een luchthaven, veel hotels en ligt centraal, alle troeven die toerisme nodig heeft dus"

waar je een 360°-film kunt bekijken over de rol die de berg heeft gespeeld in de Koninkrijken van Frankrijk. In de film wordt uitgelegd dat Octave de allererste wielrenner was die de Tourmalet is opgereden en wordt het lof van Eddy Merckx bezongen. "Misschien wel de grootste wielrenner aller tijden", beweert de huidige tourdirecteur.

Marmotten aan Lac de Gaube

Diep in de Pyreneeën, maar nog al tijd op excursie-afstand van Lourdes, ligt hoog in de bergen het meer van Gaube. Omdat dit deel van de bergketen beschermd natuurgebied is, mag je niet zwemmen in of peddelen op het water. "Veel mensen dragen zonnebrand en dat zou slecht zijn voor de natuur", zegt Anna Fontan. "Bovendien is het water, dat afkomstig is van een nog hogere gelegen gletsjer, ijskoud." Het meer is te bereiken met een kabelbaan en een stoeltjeslift en dan nog een korte wandeling. Het is alsof je door een ansichtkaart loopt, zo mooi. Wie geluk heeft, zoals wij, kan een aantal typische planten en dieren spotten die eigen zijn aan het gebied. Er bloeit onder meer edelweiss en er lopen marmotten rond. Wij hebben een marmot gespot!

Op deze plek loopt ook de grens met Spanje. "Vroeger", vertelt Anna, "Toen er geen wegen lagen, dreven Spanjaarden en Fransen handelen op de Pont d'Espagne over de Gaube, de rivier die ook door Lourdes loopt. Het is een heel oude, belangrijke brug, die goed bewaard is gebleven." De brug biedt een spectaculair uitzicht op de watervallen.

De geschiedenis van de Pyreneeën

Lourdes is ook een vaste stopplaats voor pelgrims die naar San-

tiago de Compostella stappen, hier kunnen ze een stempel ophalen. "Dat is al een heel oud gebruik", zegt Laurent Fonzo. "In de negende eeuw is daar het lichaam gevonden van een apostel en nog geen eeuw later is de pelgrimage tot stand gekomen."

In de middeleeuwen werd de stad beschermd door een vestingsgordel, een deel daarvan kun je nog zien aan het kasteel van Lourdes. Dat kasteel, meer een burcht in feite, staat aan de rand van het 'oude' Lourdes. Het ziet er aan de buitenkant niet zo bijzonder uit, maar eenmaal binnen, kun je je ogen niet geloven. In de burcht is een klein dorp ondergebracht, compleet met een tuin waar prachtige maquettes te bewonderen zijn van andere dorpen en markante gebouwen in de omgeving. "Die maquettes werden gebouwd door Margalide Le Bonidier, de eigenares van de burcht, die hier eind 19de, begin 20ste eeuw leefde. Het was haar hobby."

"Op TikTok zie ik soms filmpjes van vrouwen die zelf poppenhuizen knutselen", zegt ik tegen Lisa die de socials van Lourdes onderhoudt. "Margalide was haar tijd ver vooruit."

In de burcht kan je ook je kennis over de geschiedenis van de Pyreneeën bijspijkeren. Je leert er over klederdracht, meubels, gebruiken en typische nijverheid, zoals wolspinnen. "Daar kroop veel tijd in, maar die truien gingen veel en heel leven mee", zegt Lisa. "Die zullen wel gestonken hebben."

Lokaal lekkers

Centraal in Lourdes staat een overdekte markt waar je iedere dag, behalve op maandag, terecht kunt van 6 tot 14 uur om kale producten te kopen. Het gebouw werd door de stad Lourdes overgekocht van Toulouse. Boeren uit de omgeving bieden er hun groenten, kaas, koffie, wijn en taarten aan. Heel bijzonder zijn de taarten op een stokje, die worden gedraaid op iets wat eruitziet als het spit van een varken. De - volgens ons - leukste wijn uit de Pyreneeën is de Jurancot, je vindt hem hier in elk restaurant. De paddenstoelen op het menu worden plukt in de bossen rond Lourdes. Die staan voor iedereen open, en omdat het paddenstoelenzeizoen begin september is begonnen, loopt het er vol met sprokkelaars. "Mijn zoon is op de eerste dag gaan plukken en kwam thuis met 250 kilogram paddenstoelen", vertelt Cédric, een medewerker van de toeristische dienst. "Hij weet welke soorten hij moet plukken. Dit jaar is bijzonder goed."

En verder

- Het meer van Lourdes. Deze plas water wordt niet gevoerd door een rivier. Het water is vrij warm en je kan er kajaks, peddels of zwemmen. Je vindt er een unieke en bizarre collectie libellen langs de waterkant. Vanaf het water heb je een zicht op de Pyreneeën.
- Les 100 Culottes (Place du Champ-Commun 20, Lourdes) is een bar/restaurant die heel erg on-Lourdes aandoet. Ze serveren er cocktails en draaien er housemuziek.
- Les bains de Rocher in Cauterets, een complex met binnen- en buitenbaden waar je wordt ondergedompeld in het zwavelwater dat uit de bergen komt. Er zijn ook sauna's en jacuzzi's.
- Snoepmakers van Cauterets. Het bronwater uit de bergen smaakt naar zwavel en daarom is in Cauterets een hele snoepindustrie ontstaan. Heel veel winkeliers maken de berlingots zelf, het zijn harde bonbons die smaak moeten geven aan het water.
- Wie van het meer van Gaube komt, kan aan de voet van de berg eten in Le refuge de la Railleire, allemaal lokale producten en de uitbater is de vriendelijkste man ter wereld. Hij bezoekt bovendien ieder jaar Antwerpen.
- De kaarsenprocessie in het heilendom van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes gaat iedere dag uit tussen mei en september, het is een indrukwekkende stoet mensen die 's avonds tussen 21 en 23 uur achter elkaar lopen met een kaars. Ondertussen wordt het weesgehoefje in alle talen opgezegt. Een heel emotioneel gebeuren.
- Wie van kutscherijen ging houdt is in Lourdes in zijn element. In zwart iedert winkeltje worden pruilen verkocht met de beeltenis van Onze-Lieve-Vrouw.

Praktisch

- Wij vlogen in anderhalf uur met Ryanair naar Lourdes van op Charleroi
- Wij logeerden in het viersterrenhotel Grand Hotel Gallia & Lourdes, vlak bij het heilendom van Lourdes (www.hotelgallia-lourdes.com)
- Nuttige links: www.picdijer.com
www.picdumidi.com
www.betharram.com

Onze reporter op de top van de Tourmalet. © AVDV

